

ΜΕΤΑΞΥ ΜΥΘΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αχιλλέας, το κλέος άφθιτον

Ο Αχιλλέας του Ομήρου είναι ο απόλυτος ήρωας, που άνετα θα μπορούσε να είναι ένας σύγχρονος υπερήρωας των εικονογραφημένων περιοδικών της παιδικής μας ηλικίας, αποτελώντας παράλληλα μια ιδιάζουσα ηρωική μορφή.

Είναι γνωστό πως ο Αχιλλέας δεν ήταν δεσμευμένος με τον όρκο των υπόλοιπων ηρώων των μυκηναϊκών βασιλείων που ήταν μνηστήρες της ωραίας Ελένης, αφού η μνηστεία της είχε γίνει, όταν ο ήρωας ήταν μόλις εννέα ετών.

Ο ήρωας όμως, επειδή πρέσβευε το αρχαίο ελληνικό ιδεώδες, επέλεξε να βρεθεί στην Τροία μόνο για το κλέος, τη δόξα και για να μείνει το όνομα του στο διηνεκές, έχοντας πλήρη επίγνωση πως η μοίρα του ήταν προδιαγεγραμμένη και πως στο ίδιο θα συναντούσε τον Θάνατο.

Ο Όμηρος επιλέγει να έχει ως κεντρικό θέμα της Ιλιάδας, τη μήνη - τον θυμό του Αχιλλέα, που αποτελεί ένα από τα πιο αγαπημένα βιβλία ήδη από την αρχαιότητα.

Ο Αχιλλέας είχε δείξει από την αρχή της εκστρατείας τις προθέσεις του, δηλαδή δεν ήταν πρόθυμος υπακούσει τυφλά τον αρχιστράτηγο των Ελλήνων Αγαμέμνονα.

Στην Αυλίδα, όπου συγκεντρώνεται ο ελληνικός στόλος, για να αναχωρήσει για την Τροία, δεν φυσά ο πολυπόθητος ούριος άνεμος. Η άπνοια ήταν έργο της θεάς Άρτεμις, και ο μάγισσας Κάλχας αποκάλυψε στον βασιλιά των Μυκηνών, Αγαμέμνονα, πως οφείλει να εξιλεωθεί στη θεά θυσιάζοντας την κόρη του, Ιφιγένεια.

Η Ιφιγένεια έρχεται παραπλανημένη στην Αυλίδα, με πρόφαση τον γάμο της με τον Αχιλλέα, μια επιπόηση του Οδυσσέα, με αποτέλεσμα ο ήρωας να θυμώσει που οι Έλληνες χρησιμοποίησαν το όνομα του χωρίς την άδεια του, μοιλονότι η απόφαση ήταν του ίδιου του αρχηγού.

Ο Αχιλλέας από την αρχή επέδειξε πράξεις ανδρείας, με χαρακτηριστική τη μονομαχία του με τον Κύκνο που είχε την ικανότητα να μην τον πληγώνει κανένα χάλκινο όπλο. Έτσι, αν και θεωρητικά άτρωτος ο Κύκνος, ο Αχιλλέας τον νικά με δυσκολία, ρίχνοντας του μια μεγάλη πέτρα στο κεφάλι, σε μια σφοδρή μάχη η οποία συγκαταλέγεται στις επιτυχίες του Αχιλλέα.

Τον τελευταίο χρόνο του τρωικού πολέμου, ο Αχιλλέας πάλι έρχεται σε ρήξη με τον Αγαμέμνονα, αυτή τη φορά για ένα γέρας, δηλαδή για ένα πολεμικό λάφυρο.

Στην αρχαιότητα τα πολεμικά λάφυρα μπορεί εκτός από αντικείμενα να ήταν και άνθρωποι.

Έτσι, σε μια επίθεση των Αχαιών με αρχηγό τον Αχιλλέα στην Υποπλάκιν Θήβη αιχμαλώτισε την Χρυσίδα, κόρη του Χρύση, ιερέα του Απόλλωνα την οποία πήρε ως γέρας ο Αγαμέμνονας, και ο Αχιλλέας κράτησε για τον ίδιο την Βρισηίδα.

Ο πατέρας της Χρυσίδας, όμως, παρουσιάστηκε στον Αγαμέμνονα προσφέροντας

Ευαγγελία Δημοπούλου
Ιστορικός - Αρχαιολόγος

δώρα και ζητώντας πίσω την κόρη του, αλλά ο Αγαμέμνονας του την αρνήθηκε και χωρίς να σεβαστεί την ιδιότητα του ιερέα και τη μεγάλη ηλικία του, τού συμπεριφέρθηκε με ασέβεια και αγένεια, με αποτέλεσμα να διαπράξει ύβρη κατά του θεού Απόλλωνα.

Ο ιερέας, επιστρέφοντας στον ναό, προσευχήθηκε στον Απόλλωνα να τιμωρήσει τον στρατό του Αγαμέμνονα, και έτσι ο Απόλλωνας έριξε έναν λοιμό -μοιυσματική ασθένεια- στο στρατόπεδο για εννέα ημέρες (ο αριθμός δεν ήταν τυχαίος, αφού οι αριθμοί που σχετίζονται με το τρία θεωρούνταν ιεροί) και για να σταματήσει ο λοιμός έπρεπε ο Αγαμέμνονας να επιστρέψει την κόρη του ιερέα φυσικά χωρίς λύτρα.

Ο Αγαμέμνονας αναγκάστηκε να την επιστρέψει αλλά έπρεπε να την αντικαταστήσει, έτσι, απαίτησε από τον Αχιλλέα να του δώσει την Βρισηίδα, προκαλώντας την οργή του, με αποτέλεσμα ο Αχιλλέας να ζητήσει

από την μητέρα του τη Θέτιδα να μιλήσει στους θεούς και να τιμωρήσει τον Αγαμέμνονα, ενώ παράλληλα αποσύρεται πλέον από το πεδίο των μαχών.

Μετά τις αλληλεπληλές ήττες των Ελλήνων ο πιστός φίλος του, Πάτροκλος, πείθει τον Αχιλλέα να βγει εκείνος στη μάχη ως αρχηγός των Μυρμιδόνων. Παρόλο, που επέδειξε περίσσια ανδρεία, τελικά σκοτώθηκε από τον Έκτορα. Ο Αχιλλέας βγαίνει στη μάχη με σκοπό να σκοτώσει τον Έκτορα προκειμένου να εκδικηθεί τον θάνατο του πιστού του συντρόφου, πράγμα που το επιτυγχάνει.

Βλέποντας όμως, οι θεοί ότι ο Αχιλλέας είχε σκοτώσει τόσους πολλούς, όρισαν ότι ήρθε η ώρα να πεθάνει, εκπληρώνοντας το πεπρωμένο του. Ένα δηλητηριώδες βέλος του Πάρη κατευθυνόμενο από τον θεό Απόλλωνα τον πετυχαίνει στην πτέρνα, το μόνο τρωτό του σημείο και τον σκοτώνει, με αποτέλεσμα το όνομα του Αχιλλέα να παραμείνει ανεξίτηλο στην αιωνιότητα.

MINIMALIA MEMORIALIA 61 ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ ΕΝ ΕΛΑΤΕΙΑ

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμφικλείας Ελατείας • Email: pgdimakis@gmail.com

Παλαιά παράδοση εν Ελατεία, σε ακατάγραφο και απροσδιόριστο βάθος χρόνου, συνδέει την μητρική εξάρτηση, της σημερινής Ελατείας, με τα ερείπια των Λεύτων.

Πέραν τούτων η λειτουργία και η επίσκεψη, μετά την ημέρα της Λαμπρής, των πολλών διάσπαρτων εκκλησιδίων, πού η ευσέβεια των γενεών, ίδρυσε ευλαβικά στις παρειές των λόφων και στα άλση, γύρωθεν και άνω των ερειπίων, αποτελούσε προσκύνημα, αλλά και ένα είδος εαρινής πρόκλησης, για τα άλκιμα νιάτα, των κατοίκων της Χώρας της Ελατείας, όταν προσερχόμενοι, με τα αγροτικά κάρα και ζώα, καταστόλιστα, με τα πολύχρωμα υφαντά και τις προμήθειες, πολλές φορές αποβραδís, και, επιδίδοντο σε αυτοσχέδιους, αθλητικούς και ιππικούς αγώνες, χωρίς να λείπουν τα τραγούδια και οι χοροί, πού ζωντάνευαν το αρχαίο πνεύμα, στον προγονικό χώρο και έκαναν, τα πρόσωπα των Αγίων, λιγότερο αυστηρά και οικεία, ώστε, όπως κατέγραψε ο Μακρυγιάννης, οι

ξωμάχοι και οι ποιμένες, να συνομιλούν και μ' αυτούς, τούς Αγίους, να συνάπτουν συμφωνίες και μέσα, από τα τάματα, βοήθειες, στα καθημερινά προβλήματά, τού σκληρού των, βίου.

Αρχίζαν δε πάντα, με την κιβωτό της ιστορίας της Ελάτειας, τον σεβάσμιο κοιμητηριακό Ναο, τού Αγίου Αθανασίου Λεύτων, χώρο και της Εγκοίμησης, κατάγραφον από καλής τέχνης, αγιογραφίες εφ' υγράς. Το τοπίο και η θέα μοναδική, ενώ η τελετουργία της Ανοίξης, με το θυμάρι και τα αρωματικά βότανα, να μετέχουν στο δοξαστικό Θεϊόν. Σήμερα, ήταν τέτοια μέρα, αλλά ατυχείς επιλογές, η επί σειράν ετών αμέλεια και τα συναφή, ακόμη δεν ήλθε η κατεστημένη σειρά τού Άη Θανάση.

Όμως άς θαυμάσουμε, την υπέροχη σκηνή των ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ, τού μεγάλου μαιστορα, βλέποντας, ακούγοντας, μετέχοντες στην περιωνυμη σκηνή...

Μαρία μη μου άπτου....

Χρόνια πολλά σε όλους!!!

